

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**NIELS STIENSIENS
GYMNASIUM**

**SANKT KNUDS
SKOLE**

1952-53

Rektor ved Niels Steensens gymnasium træffes alle skoledage kl. 13—14, lørdag undtagen.
Tlf. EVa 1525.

Inspektøren for Sankt Knuds skole træffes alle skoledage kl. 12—12,45, lørdag undtagen. Tlf. EVa 1525.

Portneren: VE. 2628.

Skolerne påtager sig intet ansvar for viderebefordring af telefoniske meddelelser. Eleverne må som regel ikke benytte skolernes telefon.

Sager, som eventuelt afleveres til portneren (nr. 4 A) til besøgelse til elever, må være forsynet med tydelig angivelse af navn og klasse.

SKOLENS SPEJDERTROP

er 2. Absalon trop i Hertug Knuds division, Det danske Spejderkorps. Til troppen er knyttet en ulveflok for drenge fra 8—12 år.

Flokkfører er frk. Ruth Olsen, Vesterbrogade 33,
VE. 9771 x.

SANKT KNUDS SKOLE

MEDDELELSER
OM SKOLEÅRET
1952 – 53

ved
skoleinspektør
JOHS. SAMUELSEN

KØBENHAVN 1953

Sankt Knuds skoles sang

Du røde borg ved søens rand,
der knejser så stolt og kækt,
i tidens kamp du holder stand
og leder den unge slægt.
Med faste, sikre hænder
de svage blus du tænder,
der engang højt skal slynge
en glans om vort fædreland.

Til daglig kan du synes hård
en hævder af tugt og flid,
og selv om end den sæd, du sår,
først modnes i sene tid,
en krans af lyse minder
sig om dit navn dog vinder,
og mangt et venskab knyttes
hos dig i de unge år.

I sommersol, i vinterslud
har kækt du din rejsning holdt,
og år for år har du holdt ud,
så frejdig, så ung, så stolt,
og ladet landet mærke,
du stammer fra den stærke,
den fromme danske kæmpe,
den jernfaste helt, Sankt Knud.

Vor gamle skole skal bestå
i årenes vekselstil.
Fra dine mure skal udgå
en ungdom, der kan og vil.
Lad tidens barske vinde
kun brydes mod din tinde,
for bagved skolens brystværn
skal kirken med korset stå.

E. Fr. Rønnow.

Retningslinier

Sankt Knuds skole bygger sin virksomhed på et afgjort kristeligt grundlag og yder en undervisning, der svarer til folkeskolens i hele den skolepligtige alder. Fra 5. forberedelsesklasse kan overgang til Niels Steensens gymnasiums mellemskoleklasser finde sted efter de på side 22 angivne retningslinier. For elever, som ikke søger over i Niels Steensens gymnasium, finder den videre skolegang sted i Sankt Knuds skoles eksamensfri mellemskole.

Da endrægtigt samarbejde mellem skole og hjem er af største betydning for børnenes udvikling såvel med hensyn til fremgang i lærefagene som til karakterens harmoniske uddannelse, sætter skolen stor pris på en livlig kontakt mellem disse to opdragelsesfaktorer ad skriftlig eller mundtlig vej. 1. og 2. forberedelsesklasse får en månedlig karakterbog. For de andre klassers vedkommende gives der fire gange om året (i begyndelsen af oktober, omkring 15. december, 1. marts og omkring slutningen af april) hjemmene meddelelse om elevernes standpunkt i de enkelte skolefag. De almindelige karakterer i opførsel, flid og orden gives samtidig med fagkaraktererne. Disse karakterer bliver indført i elevens karakterbog, der skal forevises i hjemmet og bringes tilbage den følgende skoledag med en af forældrenes underskrift. Meddelelser eller bemærkninger fra hjemmet til skolen vedrørende karakterbøgernes indhold må ikke indføres i disse bøger. Hver elev har en ordensbog, som hver dag bringes hjem, og som kan benyttes til mindre meddelelser til og fra skolen.

Optagelse – skolepenge

Sankt Knuds skole optager helst børn i 1. u. klasse i 7 års alderen. Ved indmeldelsen må medbringes *dåbs- og koppeattest*; børn, der ikke er døbte, optages ikke.

I de øvrige klasser optages kun sådanne elever, der kan fremlægge tilfredsstillende karakterer og vidnerbyrd om opførsel, flid og standpunkt fra deres tidligere skoletid. I reglen må de underkaste sig en efter omstændighederne afpasset optagelsesprøve.

*

Optagelse i 1. EM.

Optagelsesprøve til eksamensmellemskolen afholdes i samme omfang som i Københavns kommune, dog med skolens egne lærere som censorer. Bestået optagelsesprøve ved andre skoler anerkendes ved Niels Steensens gymnasium.

Hvis kvotienten er 4,67 eller derover, har eleven bestået optagelsesprøven og har krav på at få anvist plads i 1. eksamensmellemskoleklasse. Elever, der har gået i Sankt Knuds skole og har bestået prøven, har forret til optagelse i Niels Steensens gymnasium.

*

For elever, der optages i skolen, betales **10 kr. i indskrivningspenge**. Skolepengene betales forud i 10 månedlige rater i løbet af de første otte dage efter modtagelsen af månedsregningen. Indbetaling kan også ske på skolens postkonto, nr. 3258, Sankt Knuds stiftelse, Stenosgade 4, Kbh. V.

Den månedlige rate for de forskellige klasser er:

1. forberedelsesklasse	20 kr.
2. forberedelsesklasse	21 kr.
3. forberedelsesklasse	22 kr.
4. forberedelsesklasse	23 kr.
5. forberedelsesklasse	24 kr.
1. eksamensfri mellemskoleklasse	24 kr.
2. eksamensfri mellemskoleklasse	25 kr.
3. eksamensfri mellemskoleklasse	25 kr.

I brændelspenge betales efter forholdene, antagelig 7 gange 5 kr. fra 15. oktober til 15. april.

Af brødre, der søger skolen samtidig, betales der fuldt for den ene, den anden og tredje har en moderation på 5 kr. for hver månedlig rate; den fjerde og følgende går frit.

I tilfælde af længere forsømmelser følger skolen de almindeligt gældende regler, at der betales for den måned, i hvilken fraværelsen er begyndt, og for den næste; dette gælder også for udmeldelser inden for skoleåret.

LÆRERPERSONALET 1952 – 53

- Pater Johannes Samuelsen, inspektør, faglærer: Anskuelse 1 u. Naturhistorie 4. a., I.—II. f. m.
- Sr. Angelica, Sankt Joseph søster: Bibel 1.—3. Regning 1.—3.
- Sr. Cæcilie, Sankt Joseph søster: Sang 1.—2. Hjemstavns-lære 2. Regning 3. b., 4. a.
- Else Donsby, lærerinde: Dansk, skrivning 1. bæver. Bibel 4.—5. Historie 5. Geografi 4. a., III. f. m. Regning I.—II. f. m.
- Pater Leslie Dorn, eks.faglærer: Engelsk I.—III. f. m.
- Asger Due, pastor, cand. theol.: Kristendomskundskab I.—III. f. m.
- Eise Ejstkjær, lærerinde: Bibel 1.—3. Regning 4. b. Geografi 3.—4. b. Papirsløjd 2. Naturhistorie 3. Historie 3.
- Francis Greve, eks.lærer: Dansk 5. a., I.—II. f. m. Regning 5. a. Historie I.—II. f. m. Geografi 5.—II. f. m.
- IngeJytte Ipsen, faglærer: Dansk 2. bien., 4. a. Tegning 3.—4. Lersløjd 3.
- Pater Paul Keller, religionslærer: Religion 4.—III. f. m.
- Axel Kellermann, eks.tegnelærer: Tegning 4.—III. f. m.
- Ella Frøtorp Knudsen, eks.lærerinde: Dansk 1. egern, 2. myren. Skrivning 1.—2. Regning 5. b.
- Otto Købke, kantor: Sang 3.—III. f. m. Historie 4. Skrivning 4.—5.
- Dora Nielsen, overlærer: Dansk, Regning, Historie i III. f. m.
- Hans-Otto Poul Pedersen, lærer: Dansk 3. a. Gymnastik 1.—4. Skrivemaskinekursus i III. f. m.
- Niels Stoltenberg, lærer: Naturhistorie 4.—III. f. m.
- Fritz Tümmeler, overlærer, eks.gymnastiklærer: Gymnastik 5.—III. f. m.
- Pater Josef Wolfisberg, fysik I.—III. f. m.
- Edith Wozna, lærerinde: Dansk 3.—5. Skrivning 3.—5.
- Fr. Nietsch, tilsyn på legepladsen, boglån.
- Fr. Mc Cluskey, tilsyn på legepladsen, regnskabsafdelingen.
- Peter Giel, skolebetjent.

Klip af skolens dagbog —

13. juli—4. aug.: I den nu genopbyggede »Myretue« holdes feriekoloni for en snes af skolens elever, som ellers ikke var kommet på landet. Alle, der har bidraget til lejrens heldige gennemførelse, takkes hermed på det hjerteligste.
18. august: Det ny skoleår begynder med gudstjeneste i kirken kl. 9.
21. august: En af skolens gode venner, grosserer Bruno Millech, begravedes i dag fra Jesu hjerte kirke.
- 25—29. august: I—II. F.M. er på lejrskole med hr. Greve.
15. september: III. F.M. besøger sammen med p. Wolfisberg og hr. Stoltenberg kulgruberne i Höganäs.
- 10—14. novemb.: Der afholdes en forældreuge, hvor forældrene får lejlighed til at følge den daglige undervisning i klasserne. I forbindelse hermed afholdes om aftenen den 12. 11. forældremøde for forældre til elever i 1.—2. u.kl. og den 14. 11. møde for forældre til elever i de øvrige klasser. Ved dette møde blev ganske naturligt den nye anordning om afholdelse af mellemskoleprøve det altoverskyggende emne. Ved optagelsesprøven afholdes to skriftlige prøver, som sammenregnes af skolen til een kvotient for skriftlig dansk og een kvotient skriftlig regning; af de to således fremkomne kvotienter udregnes en hovedkvotient for de skriftlige prøver, der vil være at sammenlægge med en indstillingskvotient i forholdet 1:1. Indstillingskvotienten fremkommer på grundlag af 8 indstillingskarakterer i dansk (skriftlig og mundtlig), regning (skriftlig og mundtlig), skrivning, historie, geografi og naturhistorie. Indstillingskaraktererne skal gives under hensyntagen til barnets almindelige orienterings- og opfattelsesevne, dets koncentrationsevne og arbejdsomnessige indstilling for hvert af fagene og

- skal være udtryk for skolens opfattelse af barnets egnethed til at modtage undervisning i eksamensmellemskolen.
- Såvel demonstrationstimerne som aftenmøderne samlede stor interesse.
20. december: Juleferien indledes med en lille højtid i salen med juletræ og sang af de enkelte klasser. Inspektøren ønsker eleverne en glædelig jul og et godt nytår.
19. januar: Skolens værnehelgen kong Knud den hellige fejres med festgudstjeneste.
19. februar: Fastelavnsmandag underholdes eleverne med film og tøndeslagning.
13. marts 13.—14.—15. marts indbyder eleverne til *broget underholdning* i gymnastiksalen. Der mødte 800 gæster til forestillingerne, som elever og lærere høstede stort bifald for.
27. marts: Endnu en af skolens velgørere og venner er gået bort; den 24. døde Br. Siehoff. Til begravelsen fra Jesu hjerte kirke i dag sendte skolen en repræsentation af lærere og elever med skolefanen.
19. maj: I. og II. F.M. tager på excursion under hr. Stoltenbergs og hr. Greves ledelse. Turen går først til Højelse, hvor kirken og dens gotiske kalkmalerier beses, videre til Lellinge å, hvorfra der hjembringes prøver af grønsandskalken, endelig til turens egentlige mål. Stevns klint ved Højrup. På hjemvejen gøres et kort ophold ved Vallø slot.
20. maj: Under klasselærernes ledelse tager 5. klasserne på tur til Munkholmbroen. Hjemturen går over Frederikssund og Bastrup.
27. maj: I. og II. F.M. rejser på lejrskole til Bastrup.
2. juni: III. F.M. rejser på lejrskole til Bastrup.
6. juni: Et tonefilmsanlæg anskaffes til brug i skolen.
10. juni: 5. u. tager på lejrskole til Bastrup.

BOGFORTEGNELSE

Skolens bøger og skrivematerialerne kan fås i Knud Rasmussens boghandel, Vesterbrogade 60, telf. 3955. Eleverne advares mod at skrive navn i bøgerne, førend de har forevist dem på skolen. Tegnemateriel købes på skolen.

BOGLÅN

For de elever, der ønsker at være med i skolens boglån, gælder følgende regler:

1. På den sidste eksamensdag afleveres alle de i det forløbne skoleår benyttede bøger.
2. Boggakken må være forsynet med elevens navn og klasse. Boggakken for det nye skoleår afhentes den første skoledag, d. v. s. 17. august 1953 mod *kontant betaling*.
I underskolen 10 kr.
3. De lånte bøger må behandles med stor omhu. Bøger, som er blevet dårligt behandlet, må erstattes. (I 1. underklasse udlånes ingen bøger).

1. UNDERKLASSE

Ole bole abc. — Ole bole læsebogen. — Fr. Friis-Petersen, Ernst Gehl, Thorkild Jensen og J. L. W. Jessen: Hovedstadens regnebog. — Bønnebogen „Kom til mig“ *).

2. UNDERKLASSE

Børnenes messebog, katolsk salmebog *). — Niels Hansen: Kortfattet bibelhistorie *). — A. P. Fossing, N. Skarving og Arild Sørensen: Børnenes danske læsebog, første del, udgave B. — Fr. Friis-Petersen, Ernst Gehl, Thorkild Jensen og J. L. W. Jessen: Hovedstadens regnebog II. — Jensen og Noesgård, Engelbrecht-Pedersen: Øvelser i skriftlig dansk, 2. skoleår. — Rudolf Grütter, Hakon Andersen og Mogens Wøldike: Ny dansk skolesangbog I. — Barnets første Kort I. — De seks bøger af Moder Bolton *).

3. UNDERKLASSE

Bøger fra forrige år: Børnenes messebog, katolsk salmebog *). — Pauluskredsen: Danske salmer. — Rudolf Grütter, Hakon Andersen og M. Wøldike: Ny dansk skolesangbog I. — Barnets første kort. — Nye bøger: Lille katekismus *). — Niels Hansen: Kortfattet bibelhistorie *). — A. P. Fossing, N. Skarvig og Arild Sørensen: Børnenes danske læsebog, anden del, udgave B. — Fr. Friis-Petersen, Ernst Gehl, Thorkild Jensen og J. L. W. Jessen: Hovedstadens regnebog III. — Jensen og Noesgård, Engelbret-Pedersen: Øvelser i skriftlig dansk, 3. skoleår. — Helms: Danmarks historie. — Christensen og Krogsgård: Atlas for folkeskolen. — Jørgensen og Th. Meinertz: Børnenes lille naturhistorie.

4. UNDERKLASSE

Bøger fra forrige år: Børnenes messebog, katolsk salmebog *). — Pauluskredsen: Danske salmer. — Helms: Danmarks historie. — Christensen og Krogsgård: Atlas for folkeskolen. — Nye bøger: Katolsk katekismus til skolebrug. — Niels Hansen: Bibelhistorie. — A. P. Fossing, N. Skarvig og Arild

*) Fås på skolen. Børnenes messebog og katekismus er kun for de katolske elever. Bøger til undervisning i bibelhistorie for de ikke-katolske elever fås på skolen.

Sørensen: Børnenes danske læsebog, tredje del, udgave B. — Olaf Lange: Dansk sproglære i fremadskridende øvelsesstykker. — Fr. Friis-Petersen, Ernst Gehl, Thorkild Jensen og J. L. W. Jessen: Hovedstadens regnebog IV. — Carl Nielsen: Sangbogen „Danmark“, sidste udgave. — Jensen og Noesgaard, Engelbret-Pedersen: Øvelser i skriftlig dansk, 4. skoleår.

5. UNDERKLASSE

Bøger fra forrige år: Katolsk salmebog. Katolsk katekismus. — Pauluskredsen: Danske salmer. — Børnenes messebog*) — Niels Hansen: Bibelhistorie. — Helms: Danmarks historie. — Christensen: Lille geografi nr. 4. — Christensen og Krogsgård: Atlas. — Carl Nielsen: Sangbogen „Danmark“. — Olaf Lange: Dansk sproglære i fremadskridende øvelsesstykker. — Nye bøger: A. P. Fossing, N. Skarvig og Arild Sørensen: Børnenes danske læsebog, fjerde del, udgave B. — Friis-Petersen, Gehl, Thorkild Jensen og Jessen: Hovedstadens regnebog V. — Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for mellemkolen. I. — Jensen og Noesgaard, Engelbret-Pedersen: Øvelser i skriftlig dansk, 5. skoleår.

I F. M.

Bøger fra forrige år: Olaf Lange: Dansk sproglære. — Karen Brøgger og Viktor Pedersen: Historie I for F. M. — Fr. Friis-Petersen, Ernst Gehl, Thorkild Jensen og J. L. W. Jessen: Hovedstadens regnebog VI for I F. M. — Fossing, Skarvig og Sørensen: Børnenes danske læsebog VI. — C. C. Christensen: Geografi for mellemkolen I. — Axel Nielsen: Naturen. — A. Kettner: English step by step. Nyt nordisk forlag. — Hvidt Rasmussen: Stil for I F. M. — Axel Nielsen: Geografisk tegne- og arbejdsbog II. — C. C. Christensen og A. M. R. Krogsgaard: Atlas for mellemkolen.

II F. M.

Bøger fra forrige år: Olaf Lange: Dansk sproglære. — Hvidt Rasmussen: Stil for I F. M. — C. C. Christensen: Geografi for mellemkolen I. — Axel Nielsen: Geografisk tegne- og arbejdsbog II. — C. C. Christensen og A. M. R. Krogsgaard: Atlas for mellemkolen. — Karen Brøgger og Viktor Pedersen: Historie I for F. M. — Axel Nielsen: Naturen I og II. — A. Kettner: English step by step I og II. — Nye bøger: A. P. Fossing, N. Skarvig og Arild Sørensen: Børnenes danske læsebog VI. — Friis-Petersen, Gehl, Thorkild Jensen og Jessen: Hovedstadens regnebog VII. — Georg Andreassen: Fra vor oldtid. — Hvidt Rasmussen: Stil for II F. M.

III F. M.

Bøger fra forrige år: Olaf Lange: Dansk sproglære. — C. C. Christensen og A. M. R. Krogsgaard: Atlas for mellemkolen. — Karen Brøgger og Viktor Pedersen: Historie II for F. M. — Axel Nielsen: Naturen I og II. — A. Kettner: English step by step II. — Nye bøger: A. P. Fossing, N. Skarvig og Arild Sørensen: Børnenes danske læsebog VII. — Friis-Petersen, Gehl, Thorkild Jensen og Jessen: Hovedstadens regnebog VIII. — Hvidt Rasmussen: Stil for II F. M. — Karen Brøgger og Viktor Petersen: Historie III for F. M. — Erhvervsgeografi for den fri mellemkole. — Chr. Jensen: Jærn, Kul og Olie. — Kretschmer og Lindhardt Hansen: Samfundslære. — Georg Andreassen: Fra vor oldtid. — Lineal (40 cm) og tegnebestik.

NB. Bøger til fagene fysik og religion i samtlige F. M.-klasser, samt Geometri og til dels engelsk i III F. M. anskaffes ved skoleårets begyndelse efter faglærernes anvisning.

ELEVLISTE

1. Bæveren.

Jan Andersen. René Andersen. Ole Blaust. Claus Bølling. Kai Christensen. Ulrik Dall. Torben Dejgaard. Jørgen Ditlevsen. Lars Flagstad. Bjarne Frederiksen. Arly Gundersen. Søren Hansen. Thomas Hansen. Claus Heinze. Tom Borch Jacobsen. Peter Janischefska. Per Jensen. Steen Malherbes Jensen. Jan Jurlander. Mogens Kluge. Peter Linde. Niels Mortensen. Erik Mogelvang. Niels Flemming Olsen. Cay Petersen. Dennis Rasmussen. Jørgen Wedseltoft. Henrik Vilhelmsen. Michael Wesch.

1. Egern.

Jan Aabo. Kenneth Beyer-Pedersen. Peter Bondesen. Claus Clausen. Flemming Eriksen. Favin Frost. Stig Gregersen. Henrik Hansen. Michael Skovgaard Hansen. Ole Skau Hansen. Erling Jacobsen. Erik Kaars. Knud Kluge. Niels Lind. Lars-Christian Madsen. Frank Mathiasen. Ivar Møller-Holst. John Monty Nielsen. Øivind Nielsen. Bent Ingevoold Olsen. Geert Pedersen. Erik Petersen. John Anthony Petersen. Per Raith. Benny Schumann. Ib Selso. Karsten Spang-Thomsen. Henrik Sørensen. Jan Sørensen. Leif Sørensen. Winston Thomsen.

2. Bien.

Bent von Benzon. Karsten Devantier. Niels Christian Fischer. Niels Frøsig. Jan Halladin. Finn Gotfred Hansen. Hans Hansen. Erik Jensen. Ole Jensen. Birger Kluge. Georg Larsen. Kjeld Kornum Larsen. Svend Erik Laustsen. Leo Lorentzen. Robert Mørch. Knud Nielsen. Poul Prohazka Olsen. Jørgen Osterhammel. Fritz Saby Pedersen. Keld Hummer Petersen. Flemming Rasmussen. Ole Rudis. Gorm Simonsen. Herbert Smith. Peter Legh Smith. Søren Strømberg. Knud Thieme. Frans Tolderlund. Poul Wesch. Jan Willems.

2. Myren.

Thomas Alster. Palle Antonsen. Thomas Arctander. Claus Bergenfelt. Marco Boella. Tem Borch-Christensen. Lasse Drejs. Claus Erichsen. Søren Faber. Ole Frost. Bjarne Galvard. Jes Hansen. Jørgen Steen Hansen. Peter Henriksen. Per Jacobsen. Mogens Jansson. Søren Kjærsgaard Jørgensen. John Ziebe Larsen. Peter Larsen. Jan Laulund. André Madsen. Leif Olsen. Jesper Pålson. Klaus Reimann. Bela Reller. Erik Samuelson. Jørgen Schinkel. Herluf Schoneck. Jens Søeborg. Willum Trelund. Hans-Oluf Volter.

3. underklasse A.

Finn Albrechtsen. Ernst Andersen. Per Andreassen. Claus Berg. Andreas Beyer. Jørgen Beyer. Jens Giede Boving. Fini Erborg. Ole Falcke. Bela Foris. Steen Gregersen. Mogens Hammelev. Ole Henriksen. Steen Georg Jensen. Allan Jespersen. Niels Johansen. Lars Larsen. Jens Henrik Linnemann. Klaus Müller. Peter Mürsch. Kurt Nielsen. Jan Odgaard. Claus Ib Olsen. Erik Prohazka Olsen. Hans Erik Pedersen. Torben Høst Pedersen. Michael Permin. Kjeld Petersen. Steen Rambo. Jan Ranners. Flemming Rasmussen. Eddie Rosentjorn. Svend Thorsen.

3. underklasse B.

Torben Andersen. Per Assentoft. Poul Bihesen. Steen Bjørnslev. Steen Blarke. Helge Camphausen. Steen Falhof. Hans Henrik Gunnermann. Erik Hansen. Henning Hansen. Jim Harter. Niels Ulrik Hermansen. Steen Hutter. Jens Harald Jacobsen. Jørgen Borch Jacobsen. Svend Erik Jensen. Torben Jensen. René Kildesø. Finn Lorentzen. Ole Mortensen. Carsten Møller. Helge Nielsen. Edmund B. Petersen. Ove Petersen. Peter Petersen. Preben Petersen. Erik Planfelt. Per Rampel. Per Brøndum Schmidt. Per Stilling.

4. underklasse A.

Svend Bang. Bent Bloksted. Jan Dedichen. Søren Fausbøll. Hans Jørgen Gotsche. Aksel Günther. Steen Hartvigsen. Palle Henningsen. Erik Iburg. Bent Jensen. Jørgen Jensen. Søren Jensen. Jan Lange. Tom Michaelsen. Max Morald. Jørgen Møller. Eyvind Nielsen. Kurt Dahl Nielsen. Torben Nyborg. Bjarne Skovlund Olsen. Klaus Richter. Jens Sejshede. Ole Strömberg. Peter Wesch. Per Willems.

4. underklasse B.

Bendt Berg. Carsten Bjørnslev. Per Drejs. Henrik Elbo. Poul Ellesø. Peter Fabricius. Jan Henschel. Gunnar Bürmer Jacobsen. Torsten Jacobsen. Per Jansson. Reinhardt Jensen. Kurt Jørgensen. John Larsen. Mogens Larsen. Ole Juul Larsen. Sven-Erik Lystlund. Flemming Moesgaard. Erik Mortensen. Jørgen Nielsen. Jens Olesen. Niels Pedersen. Lars Bo Rasmussen. Frans Schou. Helge Spang-Thomsen. Ole Trelund. Peter Ørsted.

5. underklasse A.

Niels Schøltz Andersen. Jørgen Erik Bech. Peter Dahl. Ole Frøsig. Benny Sjøstrand Hansen. Jens Hansen. Peter Hvitfeld Hansen. Flemming Heinze. Peter Hieronymussen. Henrik Hjorth. Peder Huld. Niels Peter Jensen. Jørgen Kaars. Bent Kluge. Kjeld Kluge. Lars Kofoed. Jørgen Møller. Per Nedergaard. Jørgen Hartvig Nielsen. Torben von Qualen. Antonio Rasmussen. Preben Schröder. Ernst Simonsen. Hans Ejler Stegenborg.

5. underklasse B.

Kurt Andersen. Kjeld Axel. Son Borch-Christensen. John Jarl Bernstorn. Jørgen Busk. Kjeld Christensen. Erik Fristrøm. Peter Geertz-

Hansen, Bent Holm, Frants Hutters, Jens Peter Jonsen, Vagn Johansen, Per Krogh, Asger Lauenborg, Hans Christian Lind, Joe Odgaard, Erling Ohlsson, Bent Pedersen, Niels Petersen, John Planfelt, Knud Rasmussen, Alex Riel, Jan Szymanski, Preben Telcs, Finn Wedseltoft.

1. FM.

Dino Bjørkenheim, Per Bockhoff, Jens Hansen, Finn Harlø, Poul Hegnsdal, Bjarne Hinum, Knud Aage Jensen, Kjeld Lyloff, Allan Lyng, Flemming Møller, Erik Huss Nielsen, Per Nillson, Mogens Noer, Ole Høst Pedersen, Eigil Plum, Per Rudis, Steen Sandberg, Kurt Schrøder, Bjarne Spenner, Hasse Stentoft, Erik Søemod, Jørgen Toft.

2. FM.

Erik Aalberg, Gert Andersen, Olaf Halladin, Kurt Hansen, Allan Nielsen, Ole Petersen, Allan Randrup, Erik Vinding.

3. FM.

Ole Boyesen, Christian Ditlevsen, Ebbe Kam, Preben Krogh, Sven Burmeister Møller, Hans Larsen, Ole Markussen, Per Markussen, Siegfred Traxler.

*

Gaver til skolerne.

Hr. akvariehandler Karl Meisner: et asiatisk jordegern, en kardinal, en sydamerikansk papegøje.

Elev Chr. Westergaard (2. m.): en boomerang fra Sydaustralien.

Hr. billedhugger E. Trelund: en udstoppet musvåge.

Hr. overlærer Fr. Tümmler: en grønlandsk amulet.

Elev Per Rudis: et messingsolur.

Hr. lærer Stoltenberg: et skibskompas.

Iøvrigt talrige gaver til den naturhistoriske samling og til lejrskolen. Alle givere takkes herved hjerteligt.

Et par bemærkninger om dannelse

De fleste mennesker har en intuitiv forståelse af de krav, der bør stilles til et dannet menneskes optræden. Vel alle skolefolk er enige om at sætte den almindelige dannelse som skolens mål.

Men stiller man det nærgående spørgsmål, hvad man egentlig forstår ved begrebet dannelse, vil vel kun de færreste finde frem til en præcis og udtømmende definition.

Vanskeligheden ligger nok deri, at dannelse er en åndelig kvalitet og som sådan svær at indfange i ord. Mon ikke man kalder et menneske dannet, når det sidder inde med et bestemt mål af kultur. d. v. s. er i besiddelse af en sum af åndelige værdier, i kraft af hvilken man kan bedømme og finde sig til rette i tilværelsen.

Ifølge ordets oprindelse betyder dannelse en formning af et stof efter en forud given form. Hos en organisme må man opfatte det som en udvikling, der indefra stræber frem mod fuldkommen form og skikkelse.

Skønt mennesket vokser op som en selvstændig person, der er ukrænkelig og hellig i sit inderste væsen, kan målet for udviklingen aldrig være isolation og selvtilstrækkelighed. Målet for hele dannelsesprocessen kan kun søges i en harmonisk udfoldelse og dyb erkendelse af de forhold, mennesket er ordnet hen på gennem sine væsensanlæg: *Gud, verden, natur og samfund*.

Man må altså siges at være et dannet menneske, hvis man i frihed har erhvervet sig den rette livsindstilling til disse primære grundholdninger i tilværelsen. Et sådant menneske er ikke viljeløst og ukritisk udleveret til slagord, fraser og propagandatricks. Med modenhed og myndighed vil man være i stand til at indordne alt, hvad man møder af nyt, i sin sande og lodige sammenhæng. Uden et klart dannelsesideal og en sund totalitetsopfattelse, der dækker hele virkeligheden, bliver dannelsesarbejdet torso eller fragment.

Hvis man ikke klart erkender, hvad det *egentlige menneskelige* dækker, er man ude på gyngende grund og udsat for fejludvikling og planløshed.

Det er indlysende, at det almenmenneskelige ikke når til fuld blomstring ved rent mekanisk og udvortes at tilpasse mennesket til en livsstil, der står som udtryk for tidens mode eller øjeblik-

kelige smag. Heller ikke eksamina og faglige kvalifikationer er i sig selv et udtryk eller målestok for dannelse.

På dette sted drejer det sig ikke blot om en ren og skær profan-human dannelse, men om en dannelse med udpræget kristent sigte. Man vil måske her spørge, om ikke der opstår et modsætningsforhold mellem de to faktorer. Dette kan ikke være tilfældet, da den kristne livsholdning blot er overnaturlig, ikke unaturlig, og som følge deraf har det naturlige grundlag som forudsætning og udgangspunkt for at skænke det en ny og mere altomfattende eksistens- og betydningssfære. Den kristne menneske- og verdensudformning bygger følgerigtigt på og overskrider den forudgående naturlige dannelsesproces. Herefter vil man ved den kristne dannelse stræbe efter, at det samme menneske, der gennemløber den naturlige dannelsesproces, ud fra åbenbaringsverdenens livskraft nu løftes op i en ny dimension, der er mættet med en livs- og værdifylde af en egen art.

Da den kristne dannelse i følge sit væsen siger ja til alt godt, skønt og sandt, kan den på ingen måde indtage en protestholdning overfor den profan-humane dannelsesproces. Den vil tværtimod følge den meget nøje og tage den som udgangspunkt for sin flugt mod stjernerne og styrelsen af universet. På det profan-kulturelle område finder dannelse sted ved at mennesket ved hjælp af sin tids kulturværdier bringer det almenmenneskelige til udfoldelse i sig selv og i omverdenen. Derved løser han en af sine væsentlige opgaver i livet, han virkeliggør det ham iboende menneskelige, som man med et latinsk ord kan kalde *humanum*. For at denne opgave skal lykkes, må der eksistere en objektiv gyldig værdiorden, der er bindende for ethvert væsen, der vil bringe sine menneskelige egenskaber til fuld udfoldelse.

I modsat fald er man ude i ansvarsløs eksperimenteren eller tidsbestemt vilkårlighed og bliver let et bytte for totalitære systemers tvang og menneskedressur.

For at denne værdiorden kan fænge i menneskesindet, må den leve i kød og blod, d. v. s. den må være udformet konkret og anskuelig i lysende, livskraftige forbilleder, efter hvilke opdrager og elev kan orientere sig i fællig. Hver erhverver mennesket sig en rigt udviklet og ædel humanitet. Denne fornægtes og dræbes ikke, når den løftes over i den religiøse sfære. Den kristne dannelse siger ja til disse værdier, da de jo er en afglans af det naturlige gudsbillede i verden. Alt dette hentes ind i det overnaturlige, hvor det lig et kostbart kar fyldes med den guddommelige åbenbarings livskraft, hvis konkrete udtryk i menneskehedens hi-

storie er gudmenneskets person som al menneskeligheds strålende forbillede.

Efter denne konstatering må vi søge at løse spørgsmålet, hvordan den reale dannelsesgang bør forløbe. Skønt dannelsesmåden er en enhed og tilmed en organisk helhed, må vi dog i vor fremstilling opdele den i dens enkelte funktioner. I det følgende vil vi altså særligt betragte den profane og den religiøse dannelsesgang, og her må der skelnes mellem den proces, der fuldbyrder sig i menneskets indre, og de udstrålinger, der påvirker og omformer menneskets omverden, idet vi på hvert plan fremhæver de forskellige momenter.

Hvis vi vil begynde med motiverne for den indre dannelsesgang, må vi først særskilt betragte sjælelivets tre store områder: *Intellekt, vilje, og følelse.*

I erkendelsens profane zone foregår dannelsen omtrent således: De sanseindtryk, som vi gennem de forskellige sanser får indpræget, ordnes og forarbejdes af sjælens sansende og åndelige kræfter til genstande og meninger og formes således med tiden til et indre anskueligt verdensbillede. Dette er i følge sin natur i begyndelsen meget snævert og begrænset, men dag for dag tager det til i fylde og rigdom, da det i sig bærer trangen til stadig større udsyn. Men dermed slår sjælen sig ikke til tåls. I sin åndelige erobringstrang hæver den sig op over sig selv til en overskuende, begrebsmæssig og væsentlig erkendelse. Fra det anskuelige, konkrete, »sensationelle« stiger kurven stejlt til det sammenskuende og overskuende, knyttet til det rent tankemæssige og almene.

Selv om sanserne er bundne til det nu- og nærværende, så er ånden dog i stand til at støde frem til regionerne hinsides rum og tid, idet den overalt søger væsenssammenhæng og erkender deres normer og orden. Således bliver verden en bog for mennesket, i hvilken hans intellekt læser — intuslegit — og fatter dens mening. Derved drejer det sig ikke om en blot og bar viden, om en kvantitativ ophobning af huskestof, men om visdom, d. v. s. sidste normgivende indsigter, hvorved mennesket delagtiggøres i de ideer og tanker, der har deres udspring hos verdensskaberen. Idet dette finder sted, skoles ånden mere og mere i overensstemmelse med universets ontologiske struktur. Kløften mellem objekt og subjekt, mellem person og ting, mellem menneske og verden lukker sig; en personal, åndelig udformning af universet begynder at tage skikkelse. Det er en proces, der dynamisk gennemtrænger hele menneskelivet og aldrig afsluttes.

Hvilke forbilleder kan angive retningen for en sådan fremgangsmåde? De må søges blandt menneskehedens vise mænd, de store forskere og filosoffer. Med klodens forskellige kulturcentre som udgangspunkt, over østens og vestens tænkere med deres brogede forestillingsverden og tanke-systemer, udkrystalliseres efterhånden sandheden om den menneskelige fylde. Alle fejltagelser tjener sandheden og stiller den i relief. Hver vildfarelse lever til syvende og sidst af en sandhedskerne, som den med urette overbetoner eller sætter absolut. Vildfarelsens afsløring og berigtigelse giver oplysning om forfejlede og ufarbare veje og udskiller sandheden. I tænkernes udlignende syntese stråler lidt af den fundamentale sandhed om verdens dybere mening.

På baggrund af dette må man se den religiøs-kristne dannelse. Den bringer ikke blot en korrektur og fordybelse for den naturlige erkendelse, men åbner tillige adgangen til en helt ny dimension. Verden frembyder sig som Guds skaberværk, og mennesket står som en om end nok så fordunklet genspejling af gudsbilledet. Det er kun muligt at erkende Gud som person i sit skaberværk ved en meget indirekte fremgangsmåde. I sit dybere væsen kan Gud kun nås, når han åbenbarer sig selv. Guds selvåbenbaring kan kun begribes som et udtryk for kærlighed og tillid til menneskesjælen. Herved skabes et åndeligt livsfællesskab mellem Gud og det troende menneske. Står vi på museet og betragter et virkeligt kunstværk, bliver iagttageren uvilkårligt draget med ind i kunstnerens åndelig-sublime verden. Læser vi et storslået digterværk, delagtiggøres vi i digterens åndelig-sjælelige rigdom. Møder det humant dannede menneske skaberen i tro til hans åbenbaring, drages han med ind i Guds rigdom og tankefylde. Hverken vammelt føleri eller sentimentalitet bliver resultatet, da de oplysninger og erfaringer, som Gud skænker menneskeheden, lever videre i troslæresætningerne som bestående orienteringslinier for mødet med Gud.

De profane erkendelser er ganske vist fremgået af en verden, som kun brudt og utilstrækkeligt genspejler Guds billede, men alligevel rummer de, lig ædle kar, billeder og symboler, muligheder for, at det guddommelige åbenbaringsindhold kan udtrykkes og gengives i begreber, definitioner og udtryk, der er mennesket tilgængelige i hverdagslivet.

Udforskningen af verden, dens hemmeligheder og gåder, vil vel næppe nogensinde komme til en definitiv afslutning. I endnu større udstrækning gælder det, når talen er om fordybelsen i Guds mysterier. Gud er som den brønd, der ikke kan tømmes til bunds

Således vil dannelsesprocessen på det religiøse område nødvendigvis ytre sig i et handlingsforløb, der i følge sit væsen aldrig kommer til nogen afslutning. Vejvisere er her de hellige seere, mystikere og store teologer, der uddybede menneskets religiøse livs- og verdenssyn.

Som erkendelsesanstrengelsen har også vor stræben og vilje deres egne dannelseslove. Selv om viljeskraften er driftsmæssig determineret, må rettesnoren for viljen dog være de værdier, der frembyder sig som mål for viljen, d. v. s. er værdifulde at stræbe efter. Men sandheden er desværre, at der præsenterer sig en forvirrende mængde af værdier for menneskesindet. Hvilke værdier skal man virkelig gøre, hvilke skal man forsage? Sand dannelsesstræben forlanger, at værdierne realiseres i en objektiv saglig og hensigtsmæssig verdensorden. Filosofien har udarbejdet en værdiskala, der er aflæst naturen og skal tjene os til orientering. Ifølge denne står værdierne, der giver udtryk for det nyttige og behagelige, på nederste trin. Højere står værdierne i den biologiske sfære, som det nyttige og behagelige må underkaste sig. Det åndelige er mere værdifuldt end det rent biologiske, og indenfor den åndelige verden tilkommer der det etiske og hellige den øverste rangstilling. Under en sådan hierakisk rangorden må den dannelsessøgende vilje indordne sig.

Etisk villen er i profan betydning en vilje, der indretter sig efter en værdiskala, der stemmer overens med menneskets sande struktur og finder sit udtryk i den ovennævnte skelnen mellem det nyttige, behagelige og det biologisk værdifulde frem til det åndelige, etiske og hellige. Foruden sine realiteter rummer verden i sit skød en fylde af muligheder, som indenfor verdensplanen er overgivet til menneskets frie afgørelse. Ved et menneskes afgørelser føres den skabte verden mod sin fuldendelse, eller også griber han forstyrrende og nedbrydende ind i tilværelsen. Indretter et menneske sine handlinger og afgørelser efter et livs- og verdensmål, der er aflæst fra virkeligheden, øges den levende værdibestand. Etiske mennesker forøger, uetiske mennesker formindsker eller truer værdibestanden. Det moralsk handlende menneske træffer ikke sine afgørelser efter sidste modeskrig eller reklamebrøl, men han orienterer sin livsførelse efter de klassiske etikere og alle tiders praktiske vismænd.

Her må det onde også tjene det gode, idet den sande virkelighed toner frem og afslører det onde som en defekt eller skin og bedrag.

I den kristne zone forlenes den etiske holdning med en helt ny

meningsfylde. Åbenbaringens Gud afslører sig som den rene fuldkommenhed og er derfor indbegrebet af alle værdier. Der kan derfor ikke gives nogen jordiske værdier, der ikke har deres udspring i Gud og ikke ved en konfrontering med Ham befries for mangler og forlenes med ny dybde. Åbenbaringen åbner porten for Guds umiddelbare værdirige. Såvel i de billeder og forestillinger vi gør os om Gud, som i hans åbenbarede egenskaber træder han os i møde. Om Gud siger åbenbaringen, at han er kærlighed. I kærligheden har alle andre tænkelige værdier deres udspring, idet kærligheden jo naturnødvendigt stiler mod værdier. Noget, der slet ikke er værdifuldt, kan ikke elskes.

Idet mennesket troende tager mod åbenbaringen og i troende kærlighed siger ja til et højeste personligt væsen, svinger mennesket så at sige med ind i den store kærlighedsrytme, der gennemsitrer verdensaltet. Og derved føres mennesket til uden forbehold i kærlighed at sige ja til Guds vilje, så at mennesket derigennem siger ja til og elskende omfatter alle de værdier, som Gud elsker og siger ja til. Således lutres skabningens vilje til en fuldttonende samklang med Guds vilje. Som forbillede i denne religiøse dannelsesproces står helgenskikkelsen som det helende, lægende og elskende væsen.

Til slut vil vi spørge, hvordan dannelsen får indflydelse på følelseslivet. Ved følelser forstår vi sjælens reaktioner på erfaringer, oplevelser og påvirkninger. Kan man forvente orden og lovmæssighed i følelseslivet? Må man ikke snarere affinde sig med skiftende stemninger, svingende følelser og stærk labilitet? Men dannelse forudsætter jo en harmonisk udfoldelse af alle evner, d. v. s. en nødvendig indordning under helhedens krav.

Hvordan kan en sådan vindes? Et eksempel kan tjene til anskuelse. Overfaldes man af en stærk sjælelig eller legemlig vedholdende smerte, kan presset og nedtrykligheden belaste menneskets følelsesliv så stærkt, at man modstandsløst lader sig rive med og overlader sig til følelsesstrømmen. Depression, åndelig formørkelse og sammenbrud kan skylle ind over mennesket og true med undergang. Forbitrelse, fortvivlelse og oprørsk had kan drive sjælen til den følelse, at man bliver særlig forfulgt og hjem-søgt af skæbnens blinde piskeslag. Man føler sig måske forstødt eller afskåret fra den normale følelsesvarme kontakt med omgivelserne. Men det i ægte menneskelighed bevandrede menneske har i al smerte og modgang gjort sig klart, at det at være menneske er ensbetydende med at være udsat for lidelse og legemlig eller sjælelig nød. Idet mennesket gør sig klart, at lyse stunder

og mørke timer bunder i menneskets struktur, bliver byrden mindre personlig knugende og forfølgende. Lidelsen fjernes ikke som ved en patentmedicin, men den personlige brod fjernes, menneskets blik befries for hypnotisk selvbeskuen, menneskets bedste kræfter mobiliseres til overvindelse af vanskæbnen. Kunst og litteratur belærer os om, at lidelsen, der tilsyneladende tilintetgør mennesket, kan afklare mennesket. Gennem en indre overvindelse føres man frem til fordybet og beriget eksistens. Livet mestres, og det menneskelige blomstrer frem i stadig rigere og skønnere udformning.

På dette vanskelige punkt træder omformningen af mennesket gennem den kristne dannelse særlig tydeligt frem. Her viser ikke kunst og litteratur vejen videre frem. Gudmennesket Jesus Kristus træder os i møde, og i hans liv oplever vi menneskelivet lagt i Guds hånd. I liturgien og kirkeårets dramatiske forløb gentager på hemmelighedsfuld vis Herrens liv sig fra fødsel over død og grav til opstandelse, himmelfart og forklarelse. Alt hvad der eksisterer af tungt, smertefuldt og dystert, alt, hvad der findes af ophøjet, lysende og varmende i tilværelsen, mødes i gudmenneskets følelsesliv, men dog således at det mørke og smertelige gennem Kristi indsats står som overvundet og bragt til harmoni i opstandelsens strålende forklarelse.

Det borgerlige år med skiftende årstider, med udsæd og høst, med fødsler og udslukkelse i død, med sit mylder af skæbner og begivenheder bliver i lys af kirkeårets liturgi bærer af dybere livshemmeligheder. Gennem kirkeårets fester bliver de menneskelige gøremål og livsprocesser frelsessvangre og til små trippende trin hen mod det evige livs tærskel.

Humaniteten formår ganske vist at kaste en del lys over livets brogede mangfoldighed, men sidste tydning og afklaring giver den samme Gud, der skabte mennesket med anlæggenes fylde i sit billede. Skæbnens blinde magt, syndens brutale despoti finder sin løsning i åndens genfødsel og en forløsende frihed i Gud. Der gives ingen sand jordisk erkendelse, ingen ægte jordisk værdi, ingen skøn og ædel følelse som ikke lutret og beriget vil kunne indgå i den religiøse dannelse.

Ferier og fridage

for skoleåret 1953—54.

NIELS STEENSENS GYMNASIUM

Det nye skoleår begynder torsdag den 13. august med
åbningsgudstjeneste kl. 9.

Efterårsferie: 19.—24. oktober (incl.).

Juleferie: 23. dec.—6. jan. (incl.).

Påskeferie: 14.—20. april (incl.).

Pinseferie: 5.—8. juni (incl.).

Alle Helgensdag: 1. november.

Gymnasiets årsfest: 8. december.

Fastelavnsmandag: 1. marts.

Kongens fødselsdag: 11. marts.

Dronningens fødselsdag: 28. marts.

Kristi Himmelfartsdag: 27. maj.

Grundlovsdag: 5. juni.

Kristi Legems fest: 17. juni.

SANKT KNUDS SKOLE

Det nye skoleår begynder mandag den 17. august med
åbningsgudstjeneste kl. 9.

1. underklasse begynder dog først torsdag d. 20. august
kl. 10.

S. K. S. har samme fridage som Niels Steens
nasium, dog holdes skolens årsfest 19. januar
for 8. december.